

[Kai Moltke.]

vi står på grænsen til i øjeblikket, er en helhedsløsning, om der altså følger noget mere med i en større sammenhæng. Nu tror jeg, det vil være klogest at sige, at det, som man foreløbig har forelagt, og det eneste, som vi ved noget om, er en slags halvdelplan, nemlig den del af planen, som omfatter lønningerne. Det er jo muligt, at den sammen med noget, som senere dukker frem, kan præsenteres som en helhed, men jeg finder i betragtning af tempoet i regeringens arbejde på andre felter ikke faren særlig foruroligende.

Dernæst er der et par andre problemer, som jeg ikke kan lade være med at prøve på at få lidt bedre opklaret. Det er jo, ligesom den søgen, statsministeren foretog her i dag, koncentrerer sig om nogle ganske bestemte punkter. Statsministeren siger:

„Det betyder, at de samlede lønstigninger, hvad enten de stammer fra overenskomstfornyelser eller fra reguleringer i overenskomstperioden, eventuelt i form af lønglidning, må holdes inden for rammen for stigninger i pengeindkomsterne på 3½-4 pct.“

Her forekommer det mig rigtigt nok, at de forhandlere, som skal forhandle fra LOs og fra arbejdsgiverside vil stå over for en meget vanskelig opgave. Man skal ikke alene holde sig inden for rammen af de 3½-4 pct. ved regulering af lønningerne, hvilket allerede er en nedsættelse af procentstigningen til 1/3 af, hvad den har været de foregående år, men man skal samtidig være forudseende og sige: vi må regne med, at der kommer så og så meget lønglidning. Er det regeringens hensigt ud fra en beregnet lønglidning at sige, at i virkeligheden vil den tilladelige indkomststigning i overenskomsterne komme til at ligge betydeligt under en stigning på 3½-4 pct.? Det vil jeg godt lige have lidt nærmere opklaring af. Hvad er det for direktiver, man her vil give for de kommende forhandlinger? Hvordan vil man legemliggøre fremtidige stigninger på arbejdspladsen? De kan jo skyldes effektivitet, de kan skyldes større produktion, de kan skyldes en række ting, men ikke desto mindre skal de lægges inden for en ramme, og jeg synes, der må megen fantasi til hos en regering og en statsminister for at kunne konkretisere så løse og så sammensatte planer.

Det næste fænomen kommer som en slags stormvarsel lidt længere nede i statsministerens tale:

„Regeringen har derfor fundet det nødvendigt at pege på, at den automatiske dyrtidsregulering dels i sig selv, dels i samspillet med lønglidningen, har en række uheldige økonomiske og sociale virkninger“.

Hvor peger det her hen? For det er jo delvis en stilistisk og indholdsmæssig fornyelse af, hvad der tidligere er blevet sagt. Betyder det, at folk skal udelukkes fra at få andel i en produktivitetstgevinst eller fra at få en vis lønglidning? At en vis regulering kun skal finde sted for de normallønnede? Når man siger sådan noget, må man også kunne forklare, hvad det betyder, så det kan forstås af en almindelig fagforeningsmand, og så det kan forstås på en arbejdsplads. Det var altså foreløbig det.

Dernæst må jeg udtale min næsten enorme undren over, at regeringen, når den beskæftiger sig med enhedspolitik, bogstavelig talt som katten om den varme grød går uden om alle hidtidige erfaringer. Man får næsten det indtryk, at indkomstpolitik er de vises sten, som er fundet i Danmark i året 1970, men vi har dog en række erfaringer fra andre lande. Når statsministeren taler så meget her om de meget stramme satser for de kommende overenskomster, kan jeg ikke lade være med at tage essensen af det franske materiale, som blev udarbejdet omkring midten af 1960erne i de såkaldte Massé- og Toutetplaner. Her tog man dog et forbehold, når man talte om indkomstpolitikken. Nu skal jeg ikke komme med lange citater, men blot gengive meningen med det. Lønstigningerne må gerne være lidt højere end produktionsstigningen for at opretholde et incitament til fortsat rationalisering og modernisering af industrien. Jeg tror faktisk, at medlemmer her i forsamlingen, som kommer fra industrien, udmærket godt forstår meningen i dette forbehold, som helt er gået ud af statsministerens tale her i dag.

Jeg kunne også fristes til at spørge: mon ikke det var klogt, om regeringen, før den gik videre, læste en smule om erfaringerne fra den meget strenge hollandske indkomstpolitiske ordning forud for midten af 1960erne. Den endte jo med det totale tilbagetog, og en af årsagerne til, at man fra